

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή του Τυφλού – Ιωάν. 9, 1-38 (17/5/2015)

Η πνευματική τύφλωση

Μέσα στην ατμόσφαιρα της αναστάσιμης χαράς, αγαπητοί μου αδερφοί, γίναμε μάρτυρες ενός ακόμη θαύματος του Κυρίου μας, όπως διεσώθη στην Ευαγγελική περικοπή, που ακούσαμε στη σημερινή Θεία Λειτουργία. Ο Χριστός βρέθηκε μπροστά σ' έναν άνθρωπο εκ γενετής τυφλό· τον θεράπευσε, του έδωσε το φως, που ουδέποτε είχε στη ζωή του και τον αποκατέστησε στην αρχική και ακέραια κατάσταση στην οποία ο Θεός έπλασε τους ανθρώπους. Και το θαύμα αυτό έγινε για να αποκαλυφθεί η δύναμις του Θεού και να δοξασθεί το Όνομά Του στη γη.

Ένας τυφλός εκ γενετής από τη μία πλευρά, πολλοί πνευματικώς τυφλοί εκ γενετής από την άλλη πλευρά. Και αυτό γιατί, ενώ θα περίμενε κανείς αυτή η εντυπωσιακή ενέργεια του Θεού να οδηγήσει τους μάρτυρες του θαύματος να πιστέψουν σ' Αυτόν, προκάλεσε ποικίλα συναισθήματα και αντικρουόμενες συμπεριφορές, μάλιστα από κείνους οι οποίοι ανήκαν στην ελίτ της Ιουδαϊκής κοινωνίας της εποχής εκείνης, δηλ. τους Γραμματείς και Φαρισαίους. Οι άνθρωποι αυτοί είδαν με τα μάτια τους το εντυπωσιακό γεγονός και αντί να πιστέψουν στον Θεό και να δοξάσουν το όνομά Του, αντί να αποδεχτούν ότι ο Χριστός είναι ο Υιός και Λόγος του Θεού, ο αναμενόμενος Μεσσίας, έκαναν τα πάντα προκειμένου να απομυθοποιήσουν το γεγονός, ν' απαξιώσουν τον Χριστό, ν' αποδείξουν ότι πρόκειται για απάτη, για πλάνη και έτσι ν' αποτρέψουν τους απλούς ανθρώπους από την πίστη στο Χριστό. Ανέκριναν, με δριμύ και αυστηρό τρόπο, τον πρώην τυφλό, ελπίζοντας ότι θα αποκαλύψουν πως ό,τι συνέβη ήταν ένα ψέμα. Και αφού δεν τα κατάφεραν με εκείνον, πήγαν στους γονείς του και άρχισαν να τους πιέζουν και να τους ανακρίνουν, για να αποκαλύψουν δήθεν ότι το παιδί τους δε γεννήθηκε ποτέ τυφλό, αλλά ήταν υγιές. Και αφού δεν κατάφεραν τίποτα και με τους γονείς, άρχισαν να βάλλουν κατά του Χριστού και να λένε ότι αυτός είναι άνθρωπος του διαβόλου, είναι όργανο του σατανά, είναι καταπατητής του νόμου του Μωυσέως, αφού, χωρίς ντροπή, εργάζεται την ημέρα του Σαββάτου.

Βλέπετε, ότι η πνευματική τύφλωση είναι αυτή που καλύπτει τα μάτια της ψυχής τους και τους εμποδίζει να δουν την αλήθεια. Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης διασώζει αυτή την περικοπή όχι τόσο για να δείξει τη θεραπεία ενός πρώην τυφλού, αλλά για να καταγράψει την πνευματική τυφλότητα η οποία διέκρινε τους Φαρισαίους, που δεν τους επέτρεπε να δουν, να πιστέψουν και να αναγνωρίσουν το αυταπόδεικτο. Μόνο που η πνευματική τυφλότητα είναι μια διαχρονική κατάσταση στην ιστορία, δυστυχώς και μέσα στην Εκκλησία. Είναι ένα φαινόμενο που εξελίσσεται μέσα στο χρόνο και αφορά στον Φαρισαϊσμό και της δικής μας εποχής. Γιατί υπάρχει μέσα στους ευσεβείς, θρησκευτικούς κύκλους, αυτό το φαινόμενο του Φαρισαϊσμού που υποκρύπτει μέσα του πνευματική τυφλότητα.

Ας δούμε σε ποιες περιπτώσεις παρατηρείται πνευματική τυφλότητα στους ανθρώπους της εποχής μας. Από πνευματική τυφλότητα πάσχουν οι υποκριτές. Εκείνοι οι οποίοι είναι αυστηροί με τους άλλους, είναι εύκολοι στο να κατακρίνουν και να καταδικάζουν εκείνους που νομίζουν ότι αμάρτησαν και ταυτόχρονα, είναι πολύ επεικείς με τον εαυτό τους. Υποκριτές είναι αυτοί οι οποίοι βιώνουν μία επίπλαστη θρησκευτικότητα, για το φαίνεσθαι στο δημόσιο βίο, εν αντιθέσει με την κατάσταση του ιδιωτικού τους βίου. Άλλοι είναι προς τους ανθρώπους και άλλοι στην πραγματικότητα. Οι υποκριτές είναι αυτοί που περιορίζουν την πίστη στην εκπλήρωση κάποιων τυπικών θρησκευτικών διατάξεων και νομίζουν ότι, εφόσον τηρούν αυτές τις διατάξεις, όπως και οι Φαρισαίοι, είναι άνθρωποι του Θεού, τηρούν το θέλημα του Θεού και έχουν κατακτήσει τη σωτηρία. Νιώθουν αυτάρκειες πνευματικά. Όμως, είναι τυφλοί πνευματικά, γιατί βιώνουν την επάρατη, καταστροφική, για την ψυχή του ανθρώπου, κατάσταση, η οποία ονομάζεται θρησκευτική υποκρισία.

Η δεύτερη ομάδα ανθρώπων που βιώνουν σήμερα την πνευματική τύφλωση είναι οι θρησκευτικώς φανατισμένοι άνθρωποι. Δεν υπάρχει χειρότερη εκδοχή φανατισμού από το θρησκευτικό φανατισμό. Τι κάνουν οι θρησκευτικά φανατικοί; Ψάχνουν να βρουν εχθρούς. Δεν μπορούν να ζήσουν, αν δεν εντοπίσουν εχθρούς. Και αν δεν τους εντοπίσουν, τους κατασκευάζουν, προκειμένου να ικανοποιήσουν τον εγωισμό τους και να δικαιολογήσουν την παρουσία τους, διαφορετικά δεν έχουν λόγο ύπαρξης. Αν όλα είναι εντάξει, οι άνθρωποι αυτοί χάνουν τη δύναμή τους, χάνουν το λόγο της υπάρξεώς

τους, χάνουν την αυτοεκτίμησή τους. Κατασκευάζουν, λοιπόν, θρησκευτικούς εχθρούς, πρόσωπα στα οποία αποδίδουν ιδιότητες που δεν έχουν. Τα βάζουν με κείνους οι οποίοι νομίζουν ότι παραβιάζουν δήθεν την ορθόδοξη πίστη και αυτοπροβάλλονται ως οι θεματοφύλακες της Ορθοδοξίας. Και όταν νομίζουν ότι κάποιος παραβιάζει την ορθόδοξη πίστη - που στην πραγματικότητα, παραβιάζει τις δικές τους απόψεις - του κολλούν την ρετσέτα του αιρετικού, ελαφρά τη καρδία, χωρίς να σκεφτούν πόσο τρομερή κατηγορία και συκοφαντία είναι να ονομάσεις έναν άνθρωπο αιρετικό τη στιγμή που δεν είναι. Οι άνθρωποι αυτοί απορρίπτουν τις εκκλησιαστικές ηγεσίες, αφού θεωρούν ότι έχουν προδώσει την Ορθοδοξία, ενώ πιστεύουν ότι μόνον αυτοί είναι αληθινά Ορθόδοξοι, αυτοί μετουσιώνουν την αλήθεια, αυτοί προσωποποιούν την πίστη, αυτοί είναι η Εκκλησία και κανένας άλλος. Αυτός είναι ο θρησκευτικός φανατισμός, που οδηγεί σε ακρότητες, σε βίαιες ενέργειες, σε σχίσματα, αλλά και τους ίδιους τους θρησκευτικώς φανατικούς ανθρώπους στο περιθώριο και στην εκκλησιαστική απομόνωση.

Υπάρχει και μια τρίτη κατηγορία ανθρώπων που είναι πνευματικά τυφλοί στην εποχή μας. Είναι εκείνοι που επιλέγουν να ζουν σύμφωνα με το θέλημα κόσμου και όχι σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας. Επιλέγουν το σκοτάδι του κόσμου και όχι το φως του Χριστού. Είναι αυτοί οι οποίοι θεωρούν την Εκκλησία τελειωμένη υπόθεση, ξεχασμένη. Την κατατάσσουν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας. Θεωρούν ότι ανήκει στο παρελθόν και οι ίδιοι πρεσβεύουν ένα ψευδεπίγραφο δήθεν προοδευτισμό, ο οποίος επαγγέλλεται την κατάργηση των αξιών, την καταπάτηση των αρχών, την εκμηδένιση της πίστης, την εξαφάνιση της παράδοσης, την απομυθοποίηση των ιδανικών που κράτησαν και κρατούν ακόμα ζωντανούς τους ανθρώπους που έχουν συνείδηση. Αυτοί οι άνθρωποι επιλέγουν το σκοτάδι του κόσμου. Και τα αποτελέσματα αυτής της επιλογής, η οποία συναντάται στα σχολεία, διείσδυσε στην κοινωνία, δηλητηρίασε πολλές οικογένειες. Αυτό που βιώνουμε σήμερα, η κρίση, με όλες τις μορφές της, οικονομική, πνευματική, η απελπισία, η μοναξιά και η εγκατάλειψη που βιώνει ο άνθρωπος, η έξαρση της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας, της απανθρωπιάς, που κυριαρχεί στις σχέσεις των ανθρώπων, είναι καρπός

αυτής της επιλογής του σκότους του κόσμου, αντί του φωτός του Ιησού Χριστού.

Αλήθεια, τί περιμέναμε να συμβεί; Όταν επιλέγεις το διάβολο, είναι δυνατόν να υπάρξει το φως της ζωής σου, όταν απορρίπτεις το Χριστό, μπορεί η ζωή σου να είναι ευτυχισμένη; Είναι δυνατόν, όταν περιφρονείς και πολεμάς την Εκκλησία, να έχεις ελπίδα στο παρόν και στο μέλλον σου σ' αυτόν τον κόσμο; Θα ζεις διαρκώς στη μιζέρια, στην κακομοιριά, θα είσαι διαρκώς δήθεν αγανακτισμένος, αλλά κατ' ουσίαν απελπισμένος, απομονωμένος και δυστυχισμένος. Αυτή είναι η επιλογή του σκότους του κόσμου, αντί του φωτός του Χριστού, που δημιουργεί στους ανθρώπους πνευματική σκοτοδίνη και πνευματική τύφλωση. Ο Χριστός, με το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα, κρούει την καμπάνα της συνείδησης του καθενός μας και επισημαίνει τον μέγα κίνδυνο της πνευματικής τύφλωσης, η οποία ενίοτε εγκυμονεί, αλλά και διεισδύει στους θρησκευτικούς κύκλους, στους κύκλους της Εκκλησίας, υπάρχει δε εγκαθιδρυμένη στους κύκλους του κόσμου και στο πνεύμα του κόσμου.

Γι' αυτό, αγαπητοί μου, να ψάξουμε μέσα μας, να κοιτάξουμε τον εαυτό μας, μήπως εντοπίσουμε τέτοια ψήγματα πνευματικής τύφλωσης, τα οποία, ενδεχομένως, να μας καταστήσουν υποκριτές ή θρησκευτικώς φανατισμένους ή και τελικά ανθρώπους του κόσμου και όχι του Χριστού. Εάν εντοπίσουμε αυτά τα ψήγματα, να τα αντιμετωπίσουμε με θάρρος, με δυναμισμό, με ταπείνωση και αυτοκριτική, απορρίπτοντας το πνευματικό σκότος και επιλέγοντας το φως του Χριστού. Αμήν.

Αρχιμ. Ε.Ο.